

UDC 581.9(22)(497.1)=862

PRILOG FLORI OTOKA ŠOLTE

With Summary in English

MARIJA BEDALOV

(Botanički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 09. 05. 1988.

Prilikom florističkih istraživanja otoka Šolte sabrala sam 157 vrsta viših biljaka, koje dosad nisu bile zabilježene za ovaj otok.

Uvod

Flora otoka Šolte nije dosad podrobnije istraživana, pa u literaturi ima relativno malo podataka, a i oni su uglavnom samo usputno zabilježeni.

Naistariji podaci datiraju iz 1802. kad je Host posjetio Šoltu i tom prilikom sabrao 12 vrsta, koje kasnije citira Visiani (1826). Osim toga Visiani (1826, 1942—1852) navodi 4 vrste za taj otok, a Petter (1832) bilježi osam.

Mnogo kasnije Šmarda (1968) navodi 36, a Horvatić (1958), Horvatić i Hodak (1970), te Trinaistić (1984), prilikom vegetacijskih istraživanja, bilježe još određen broj vrsta za Šoltu. Time je, koliko je poznato iz dostupne literature, za otok Šoltu zabilježeno do sada 142 vrste vaskularne flore.

Očito da je flora ovog srednjodalmatinskog otoka mnogo bogatija vrstama, jer je na susjednom relativno malom otoku Velom Drveniku zabilježeno 410 vrsta (Bedalov 1967, 1968, 1976). Stoga su neophodna sustavnija istraživanja flore ovog otoka i s florističkog i s biljnogeografskog gledišta.

U ovom prilogu navedene su samo one vrste koje, koliko mi je poznato, dosad nisu bile zabilježene za otok Šoltu. Porodice, rodovi kao i vrste unutar rodova poredane su abecednim redom. Imena biljaka usklađena su prema Ehrendorferu (1973).

Popis vrsta

Apiaceae

- Crithmum maritimum* L. — pukotine obalnih stijena
Daucus carota L. — suhi pašnjaci
Foeniculum vulgare Mill. — uz kulture i putove
Scandix pecten-veneris L. — uz kulture i na suhim pašnjacima
Smyrniolum olusatrum L. — u zapuštenom vrtu
Torilis nodosa (L.) Gaertn. — na kamenitim travnjacima i duž putova

Araceae

- Arum italicum* Mill. — uz gromače

Araliaceae

- Hedera helix* L. — na zidovima, i u pukotinama stijena

Aspleniaceae

- Asplenium trichomanes* L. — u pukotinama stijena
Ceterach officinarum DC. — u pukotinama stijena i na zidovima

Asteraceae

- Carduus pycnocephalus* Jacq. — uz putove i napuštene kulture
Carthamus lanatus L. — na kamenitim travnjacima
Chrysanthemum coronarium L. — uz putove i vrtove
Conyza canadensis (L.) Cronq. (*Erigeron* c. L.) — na zapuštenim mjestima
Inula crithmoides L. — na grebenima uz more
I. viscosa (L.) Ait. — na napuštenim kulturama
Matricaria chamomilla L. — uz kulture
Pallenis spinosa (L.) Cass. — na kamenitim pašnjacima
Piconomon acarna (L.) Cass. — uz putove i gromače
Senecio vulgaris L. — uz putove

Boraginaceae

- Cynoglossum creticum* Mill. — na zapuštenim poljima, uz putove
Echium italicum L. — uz putove, na napuštenim poljima
E. plantagineum L. — uz putove
Lithospermum arvense L. — uz kulture

Brassicaceae

- Alyssum alyssoides* (L.) L. (*A. calycinum* L.) — kamenita mjesta, zidovi
Aurinia leucadea (Guss.) K. Koch (*Alyssum leucadeum* Guss.) — po okomitim stijenama na južnoj strani otoka
Bunias erucago L. — uz putove, na zapuštenim mjestima
Calepina irregularis (Asso) Thell. — na napuštenim kulturama
Capsella rubella Reut. — uz kulture
Cardamine hirsuta L. — uz putove i polja
Clypeola jonthalaspis L. — na kamenjarskim pašnjacima
Diplotaxis tenuifolia (L.) DC. — uz kulture i putove
Sisymbrium officinale (L.) Scop. — uz kulture
Thlaspi perfoliatum L. — uz putove

Cactaceae

- Opuntia ficus-indica* (L.) Mill. — uz naselja

Campanulaceae

- Campanula erinus* L. — na kamenitim mjestima uz put
C. pyramidalis L. — na okomitim stijenama

Caryphyllaceae*Cerastium glutinosum* Fries. — uz putove*Silene alba* (Mill.) E.H.L. Krause subsp. *divaricata* (Rechb.) Walters — uz gromače, uz kulture*Stellaria media* L. — uz kulture**Chenopodiaceae***Atriplex portulacoides* L. — na kamenitim mjestima uz more**Cichoriaceae***Aetheorrhiza bulbosa* (L.) Cass. — uz putove, u garigu*Cichorium intybus* L. — uz putove, uz naselja*Crepis rubra* L. — uz putove*Hyoseris scabra* L. — uz putove*Leontodon crispus* Vill. — uz putove*Picris hieracioides* L. — na kamenjarskim travnjacima*Podospermum laciniatum* (L.) DC. — na zapuštenim mjestima, uz putove*Rhagadiolus stellatus* (L.) Gaertn. — uz putove i polja*Scolymus hispanicus* L. — na zapuštenim mjestima, uz putove i gromače*Sonchus asper* (L.) Hill. subsp. *glaucescens* (Jord.) J. Ball. — na šljunkovitim i kamenjoj obali mora*S. oleraceus* (L.) Gou. — uz kulture**Convolvulaceae***Convolvulus arvensis* L. — uz kulture*C. cantabrica* L. — na kamenjarskim pašnjacima**Crassulaceae***Umbilicus horizontalis* (Guss.) DC. — na kamenim zidovima**Cucurbitaceae***Ecballium elaterium* (L.) Rich. — na zapuštenim mjestima uz putove**Cyperaceae***Carex halleriana* Asso — uz put**Dioscoreaceae***Tamus communis* L. — neke sastojine makije i po maslinicima**Euphorbiaceae***Euphorbia exigua* L. — na zapuštenim poljima*E. helioscopia* L. — uz kulture*E. peplus* L. — na napuštenim kulturama*E. wulfenii* Hoppe ex Koch — uz rub ceste*Mercurialis annua* L. — uz kulture, na zapuštenim poljima**Fabaceae***Colutea arborescens* L. — u sastojinama makije*Coronilla cretica* L. — na kamenjarskim travnjacima*Dorycnium hirsutum* (L.) Ser. — na kamenjarskim pašnjacima*Hippocrepis comosa* L. — na suhim travnjacima*H. unisiliquosa* L. — po suhim travnjacima*Hymenocarpus circinatus* (L.) Savi — na suhim travnjacima*Lathyrus aphaca* L. — po kamenjarskim travnjacima*L. setifolius* L. — po kamenjarskim travnjacima*Lotus corniculatus* L. — na suhim travnjacima*L. cytisoides* L. — na stijenama uz more*Medicago arabica* (L.) All — uz putove, na napuštenim poljima*M. lupulina* L. — po kamenjarskim pašnjacima*M. orbicularis* (L.) All. — uz kulture, na gaženim mjestima

- Trifolium arvense* L. — uz napuštene kulture
T. stellatum L. — na suhim travnjacima
Trigonella monspeliaca L. — uz napuštene kulture
Vicia lathyroides L. — po suhim travnjacima
V. tetrasperma (L.) Moench — na suhim travnjacima

Fumariaceae

- Fumaria officinalis* L. — uz kulture, uz putove
F. parviflora Lam. — po kamenim zidovima, uz putove

Gentianaceae

- Centaurium pulchellum* (Sw.) Druce — po kamenjarskim travnjacima

Geraniaceae

- Erodium cicutarium* (L.) L'Hér. — uz kulture
E. malacoides (L.) Willd. — uz kulture, na gaženim mjestima
Geranium columbinum L. — po maslinicima
G. purpureum Vill. — na kamenjarskim pašnjacima
G. rotundifolium L. — uz naselja

Lamiaceae

- Acinos arvensis* (Lam.) Dandy — po kamenjarskim pašnjacima
Ajuga chamaepytis (L.) Schreb. — po kamenjarskim pašnjacima
Ballota nigra L. — uz naselja
Calamintha nepetoides Jord. — uz putove, na kamenitim mjestima
Lamium amplexicaule L. — uz kulture
Salvia officinalis L. — po kamenjarskim pašnjacima
S. verbenaca L. — uz putove, uz naselja
Satureja montana L. — po kamenjarima, uz putove
Sideritis romana L. — po kamenitim mjestima uz putove
Stachys cretica L. subsp. *salviifolia* (Ten.) Reich f. — uz putove, po kamenjarskim travnjacima

Liliaceae

- Allium commutatum* Guss. — po grebenima i po okomitim stijenama uz more
Muscari comosum (L.) Mill. — po kamenjarskim pašnjacima, uz kulture
Ornithogalum umbellatum L. — uz kulture
Tulipa sylvestris L. — uz kulture vinograda

Malvaceae

- Malva sylvestris* L. — na zapuštenim mjestima, uz putove

Moraceae

- Ficus carica* L. — po napuštenim poljima i u kulturi

Papaveraceae

- Papaver rhoeas* L. — uz kulture, po maslinicima

Pinaceae

- Pinus pinea* L. — sađen

Plantaginaceae

- Plantago lanceolata* L.

Plumbaginaceae

- Plumbago europaea* L. — uz putove

Poaceae

- Bromus hordeaceus* L. (*B. mollis* L.) — uz putove
B. sterilis L. — uz putove

- Catapodium marinum* (L.) C. E. Hubb. (*C. loliaceum* (Huds.) Link. — po kamenitoj obali
Cymbopogon hirtus (L.) Janchen — po napuštenim poljima i po maslinicima
Cynodon dactylon (L.) Pers. — na zapuštenim i gaženim mjestima
Dactylis glomerata L. — po suhim travnjacima
Hordeum murinum L. — uz putove, uz naselja
Parapholis incurva (L.) C. E. Hubb. (*Lepturus incurvus* (L.) Druce — po kamenjarskim pašnjacima
Poa annua L. — uz putove
P. bulbosa L. — na tratinama uz putove

Polypodiaceae

- Polypodium australe* Fée — po sjenovitim kamenim blokovima

Primulaceae

- Asterolinum linum-stellatum* (L.) Duby — po kamenjarskim pašnjacima
Cyclamen repandum Sibth. et Sm. — uza sastojine makije i po maslinicima

Rafflesiaceae

- Cytinus hypocistis* L. — uz *Cistus*, u sastavu gariga

Ranunculaceae

- Anemone hortensis* L. — po kamenjarskim pašnjacima, uza sastojine gariga
Delphinium peregrinum L. — na napuštenim kulturama
Nigella damascena L. — na napuštenim kulturama i po kamenjarskim pašnjacima
Ranunculus muricatus L. — uz kulture

Resedaceae

- Reseda lutea* L. — uz kulture

Rhamnaceae

- Paliurus spina-christi* Mill. — po kamenjarskim pašnjacima, među garizima

Rosaceae

- Rubus ulmifolius* Schott subsp. *dalmaticus* (Tratt.) Focke — uza sastojine makije i uza živice
Sanguisorba minor Scop. subsp. *muricata* (Gremli) Briq. — po suhim travnjacima
Sorbus domestica L. — na napuštenim kulturama

Rubiaceae

- Asperula arvensis* L. — uz kulture
A. aristata L. subsp. *longiflora* (W. et K.) Hayek — po kamenjarskim pašnjacima i po garizima
Galium aparine L. — na napuštenim kulturama
G. corrudifolium Vill. — uz kamenjarske pašnjake
Valantia muralis L. — uz kulture

Rutaceae

- Ruta graveolens* L. — uz kulture

Saxifragaceae

- Saxifraga tridactylites* L. — na kamenitim mjestima uz putove

Scrophulariaceae

- Antirrhinum majus* L. — na kamenim zidovima uz naselja
Cymbalaria muralis Gärtn., Mey et Schreb. — po kamenim zidovima

Misopates orontium (L.) Rafin — uz kulture
Verbascum sinuatum L. — uz putove, uz naselja
Veronica arvensis L. — uz kulture
V. cymbalaria Bod. — uz kulture

Simaroubaceae

Ailanthus altissima (Mill.) Swingle — uz putove do naselja

Solanaceae

Hyoscyamus albus L. — na zapuštenim mjestima uz naselja
Solanum nigrum L. — uz kulture

Tamaricaceae

Tamarix dalmatica Baum. (*T. africana* auct. balc. non Poir.) — uz more

Thelygonaceae

Thelygonum cynocrambe L. — po kamenim zidovima

Urticaceae

Parietaria judaica L. — uz kamene zidove i uz naselja
Urtica pilulifera L. — na zapuštenim mjestima uz naselja

Valerianaceae

Valerianella echinata (L.) DC. — uz kulture

Verbenaceae

Verbena officinalis L. — uz putove
Vitex agnus-castus L. — uz obalu mora

Violaceae

Viola arvensis L. — uz putove

Zaključak

Po podacima iz literature za otok Šoltu bile su zabilježene 142 vrste viših biljaka. U ovom popisu obuhvaćeno je još 157 vrsta, koje prije nisu bile navedene za taj otok, pa se može reći da je zasad za otok Šoltu utvrđeno 299 vrsta vaskularne flore.

Istraživanja se nastavljaju.

Literatura

- Bedalov, M., 1968: Novi prilozi flori Dalmacije. *Acta Bot. Croat.* 26/27, 235—240.
Bedalov, M., 1976: Flora otoka Velog Drvenika. *Glasnik Prir. Muzeja Beograd*, Ser. B, 31, 97—110.
Bedalov, M., 1985: Analyse floristique de l'île de Veli Drvenik (Yugoslavie). *Rapp. Comm. int. Mer Médit.* 29, 6, 135—136.
Ehrendorfer, F., 1973: Liste der Gefäßpflanzen Mitteleuropas. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
Horvatić, S., 1958: Tipološko raščlanjenje primorske vegetacije gariga i borovih šuma. *Acta Bot. Croat.* 17, 7—98.
Horvatić, S., N. Hodak, 1970: Otok Šolta. Vegetacijska karta Jugoslavije teritorij Hrvatske (mscr.).
Petter, F., 1832: *Botanischer Wegweiser in der Gegend von Spalato in Dalmatien*. Battara Verlag, Zara.

- Šmarda, J., 1968: Výsledky biogeografických cest do Jugoslávie v letech 1964—1967. Československá akademie věd Geografický ústav Brno. Zprávy o vědecké činnosti 9, 1—128.
- Trinajstić, I., 1984: Vegetacija sveze *Oleo-Ceratonion* Br.-Bl. u jadranskom primorju Jugoslavije. Acta Bot. Croat. 43, 167—173.
- Visiani, R., 1826: *Stirpium dalmaticarum* specimen. Typis Crescinianis, Patavi.
- Visiani, R., 1842—1852: Flora dalmatica I—III. Lipsiae.

SUMMARY

CONTRIBUTION TO THE FLORA OF THE ISLAND OF SOLTA

Marija Bedalov

(Department of Botany, Faculty of Science, University of Zagreb)

The flora of the central Dalmatian island of Šolta has been poorly investigated till now. Earlier on, Host (in Visiani 1826), Petter (1832), Visiani (1826, 1942—1852), and later on by Horvatić (1958), Horvatić and Hodak (1970) and Trinajstić (1984) cited 142 species.

During recent floristic investigations of this island the author found 157 species of vascular plants which had not been registered so far.

Accordingly, 299 plant species are now known from the island Šolta.

Prof. dr. Marija Bedalov
 Botanički zavod
 Prirodoslovno-matematički fakultet
 Sveučilišta u Zagrebu
 Marulićev trg 20/II
 YU-41000 Zagreb (Jugoslavija)